

Åtgärder vid tarminfektioner – lathund

	MIKROORGANISM	Inkubationstid Bärarskap	Huvudsaklig smittväg	Antibiotika vid okomplicerad sjukdom?	Kontrollprov?	Återgång till arbete vid riskyrke	Barn inom förskola	Handläggning	Kontakt Smittskydd Norrbotten
Bakterier	Campylobakter	2–5 dygn (1–10 dygn)	Livsmedel, vatten, djur	Nej	Nej	Återgå vid symtomfrihet	Återgå vid symtomfrihet	Allmänfarlig, förhållningsregler, smittspårning	Smittskyddsanmälan enligt rutin
		Cirka 3 veckor							
	EHEC	2–4 dygn (1–8 dygn)	Livsmedel, djur, vatten, person till person	Nej	Ja, endast vid stx2 eller stx1 med HUS vid: - livsmedelshantering* - vissa värdyrken** - förskolebarn	Vid stx2 eller stx1 med HUS: Kontrollprov efter symtomfrihet. Återgång efter 1 neg kontrollprov. Vid stx1 (utan HUS): Återgå vid symtomfrihet	Samma som vid riskyrke	Allmänfarlig, förhållningsregler, smittspårning (vissa symtomfria kontakter provtas)	Smittskyddsanmälan enligt rutin
		Cirka 3 veckor (längre hos barn)							
	Salmonella	12 tim-2 dygn (6 tim-3 dygn)	Livsmedel, djur, person till person	Nej	Ja, vid - livsmedelshantering* - vissa värdyrken**	Kontrollprov 1–2 veckor efter symtomfrihet. Om antibiotika - 1 v efter sista dos. Återgå efter 1 neg kontrollprov	Återgå vid symtomfrihet. God följsamhet till hygienrutiner på förskolan	Allmänfarlig, förhållningsregler, smittspårning	Smittskyddsanmälan enligt rutin
		Cirka 4 veckor (längre hos barn)							
S. paratyfoidfeber S. tyfoidfeber	Sepsis 10–14 dygn (4 veckor), kortare om diarrésymtom dominerar	Person till person Livsmedel Vatten	Ja	Ja, vid - livsmedelshantering* - vissa värdyrken ** - förskolebarn	Kontrollprov påbörjas 1 v efter avslutad antibiotika- behandling (1 prov/dag) Återgång efter 3 neg prover.	Samma som vid riskyrke	Allmänfarlig, förhållningsregler, smittspårning	Smittskyddsanmälan enligt rutin.	
	Kroniskt bärarskap i 2–5% av fallen								
Shigella	2–3 dygn (1–7 dygn)	Livsmedel Vatten Person till person (relativt hög risk pg a låg smittdos)	Kan övervägas	Ja, vid - livsmedelshantering* - vissa värdyrken ** - förskolebarn	Kontrollprov 1 v efter avslutad antibiotika- behandling. Återgång efter 1 neg prov. 3 neg krävs om personen inte har behandlats	Samma som vid riskyrke	Allmänfarlig, förhållningsregler, smittspårning	Smittskyddsanmälan enligt rutin	
	Vanligen 2–4 veckor. Kortas ner vid behandling								
Yersinia	2–7 dagar (1–10 dgr)	Livsmedel Djur (gris)	Nej	Nej	Återgång vid symtomfrihet	Återgång vid symtomfrihet	Anmälningspliktig, smittspårning, patientinformation	Smittskyddsanmälan enligt rutin	
	Cirka 3 v - månader								
Protozoer	Cryptosporidium	2–7 dagar (2 dagar-2 veckor)	Vatten, bassäng, livsmedel, djur, person till person	Nej	Nej	Återgång vid symtomfrihet	Återgång vid symtomfrihet	Anmälningspliktig, smittspårning, patientinformation	Smittskyddsanmälan enligt rutin
		Cirka 1–3 veckor							
	Amöbainfektion (Entamoeba histolytica)	Vanligen 2–4 veckor (dygn upp till månader)	Livsmedel, vatten, person till person	Endast verifierad E. histolytica (ex PCR eller antigen pos)	1 v efter avslutad antibiotika- behandling	Återgång vid symtomfrihet med hygienföreskrifter.	Samma som vid riskyrke	Anmälningspliktig, smittspårning, patientinformation	Smittskyddsanmälan enligt rutin
Upphör efter behandling (annars månader)									
Giardia	1–2 veckor	Livsmedel, vatten, person till person	Ja (även asymtomatiska bärare)	Förskolebarn bör provatas 3 veckor efter avslutad behandling	Återgång vid symtom- frihet och antibiotika- behandling	Samma som vid riskyrke	Allmänfarlig, förhållningsregler, smittspårning	Smittskyddsanmälan enligt rutin	
	Upphör i regel efter behandling (annars månader)								
Virus	Calicivirus	12–48 timmar	Livsmedel, vatten, person till person, via ytor	Nej	Nej	Återgång tidigast 48 tim efter symtomfrihet	Samma som vid riskyrke	Ej anmälningspliktig Hygienråd	Vid misstänkt utbrott kontakta Smittskydd
	Rotavirus	1–3 dygn 1–3 veckor (4–8 v)	Person till person, via ytor	Nej	Nej	Återgång tidigast 48 tim efter symtomfrihet	Återgång tidigast 48 tim efter symtomfrihet	Ej anmälningspliktig Hygienråd	Vid misstänkt utbrott kontakta Smittskydd

*Yrkemässigt bereder eller hanterar oförpackade livsmedel **Värdyrke – vård av spädbarn eller patienter med kraftigt nedsatt immunförsvar.